

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1940.

Första kammaren.

Nr 9.

Onsdagen den 14 februari.

Kammaren sammanträdde kl. 11 f. m.

Företogs val av tjugufyra valmän för utseende av ej mindre riksdagens justitieombudsman och hans efterträdare än även riksdagens militieombudsman och dennes efterträdare; och befunnos efter valförrättningens slut hava blivit till valmän utsedda:

herr Anderberg	med 87 röster,
» Andersson, Elof,	» 87 » ,
» Bergström	» 87 » ,
» Björkman, Gustaf,	» 87 » ,
» Branting	» 87 » ,
» Eskhult	» 87 » ,
» Granath	» 87 » ,
» Gustavson, John,	» 87 » ,
» Hagman	» 87 » ,
» Holstenson	» 87 » ,
friherre Lagerfelt	» 87 » ,
herr Linder	» 87 » ,
» Magnusson, Theodor,	» 87 » ,
» Mannerskantz	» 87 » ,
» Petersson, Knut,	» 87 » .
» Sandegård	» 87 » .
» Schlyter	» 87 » .
» Svensson, Martin,	» 87 » ,
» Tamm	» 87 » ,
» Tjällgren	» 87 » ,
» Undén	» 87 » ,
» Wagnsson	» 87 » ,
» Wistrand	» 87 » ,
» Åkerberg	» 87 » .

Anställdes val av sex suppleanter för de valmän, som av kammaren fått i uppdrag att utse ej mindre riksdagens justitieombudsman och hans efterträdare än även riksdagens militieombudsman och dennes efterträdare; och befunnos efter valförrättningens slut hava blivit till suppleanter utsedda:

herr Elowsson, Nils,	med 69 röster,
» Ewerlöf	» 69 » ,
» Karlsson Gottfrid,	» 69 » .
» Andersson, Verner	» 69 » .
» Strand	» 69 » ,
» Sylwan	» 69 » .

sedan ordningen dem emellan blivit genom lottning bestämd.

Ang. förhindrande av postbefordran av vissa tidningar m. m.

Jämlikt § 20 av kammarens ordningsstadga hade herr *Wistrand* till hans excellens herr statsministern framställt följande fråga: »Har regeringen i nuvarande läge under övervägande åtgärder till förhindrande av befordran genom postverket och statens järnvägar av tidningar och tidskrifter, vilkas verksamhet är av sådan art, att den kan sätta statens säkerhet och ordningen i landet i uppenbar fara?»

Hans excellens herr statsministern **Hansson**, som enligt å föredragningslistan gjord anteckning komme att vid detta sammanträde besvara herr *Wistrands* berörda fråga, erhöll ordet och anförde: Herr talman! Herr *Wistrand* har frågat: Har regeringen i nuvarande läge under övervägande åtgärder till förhindrandet av befordran inom postverket och statens järnvägar av tidningar och tidskrifter, vilkas verksamhet äro av sådan art, att den kan sätta säkerheten och ordningen i landet i uppenbar fara?

Frågan besvaras med *ja*.

Herr Wistrand: Jag ber att få tacka för svaret, som för mig är tillfredsställande.

Ang. riksdagsledamöternas informering om det utrikespolitiska läget.

Med stöd av § 20 av kammarens ordningsstadga hade herr *Andrén* till hans excellens herr statsministern framställt en så lydande fråga: »Avser regeringen att genom fullständigare och mera fortlöpande informationer giva riksdagens ledamöter en säkrare uppfattning än de nu äga om det utrikespolitiska läget, som lätt nog torde kunna påkalla allvarliga beslut även från riksdagens sida?»

Ordet lämnades till hans excellens herr statsministern **Hansson**, som enligt vad å föredragningslistan angivits komme att vid sammanträdet besvara jämväl förevarande fråga och nu yttrade: Herr talman! Herr *Andrén* har frågat: Avser regeringen att genom fullständigare och mera fortlöpande informationer giva riksdagens ledamöter en säkrare uppfattning än de nu äga om det utrikespolitiska läget, som lätt nog torde kunna påkalla allvarliga beslut även från riksdagens sida?

Jag svarar: Fortlöpande och fullständiga informationer lämnas av regeringen i den nämnd, som riksdagen tillsatt för att med Konungen rådpläga om utrikes ärenden. Dessa informationer äro stundom av sådant innehåll, att de icke när som helst kunna bringas till offentligheten. Av kända skäl kunna de för närvarande icke ens förtroendefullt delgivas riksdagen vid slutna sammanträden. Regeringen är emellertid medveten om betydelsen av att utrikespolitiska upplysningar från dess sida lämnas allmänheten och särskilt riksdagens ledamöter. Regeringen kommer att i samråd med ledamöterna i utrikesnämnden söka finna lägliga tillfällen och betryggande former för lämnandet av sådana upplysningar.

Herr Andrén: Herr talman! Mina herrar! Samtidigt som jag ber att till hans excellens herr statsministern få framföra mitt tack för att svaret på den av mig framställda frågan kommit så snart, måste jag konstatera, att jag tyvärr icke är i tillfälle att i likhet med den föregående frågeställaren uttrycka min fullständiga tillfredsställelse med innehållet i det lämnade svaret. Jag skall tillåta mig att på vissa punkter belysa innebörden av detsamma.

Regeringen har ju vid olika tillfällen lämnat riksdagen, jag kan icke säga informationer, men vissa deklamationer angående den politik, som regeringen avser att följa. Men neutraliteten är ingen trollformel, som löser alla problem. Vad vi riksdagsmän nog ganska allmänt skulle vilja bli underrättade om är frågorna, med vilken kraft regeringen hävdar neutrala staters rättigheter, i

Ang. riksdagsledamöternas informering om det utrikespolitiska läget.
(Forts.)

vad mån regeringen därvidlag samarbetar med andra stater och vilka svårigheter, som resa sig i regeringens väg. Det finsk-ryska kriget har aktualiserat problem, som vi betrakta såsom livsfrågor även för oss. Att dessa frågor icke till alla delar lämpa sig för offentlig diskussion är uppenbart. Men något borde riksdagens förtroendemän kunna få veta även i denna sak.

Att det nuvarande systemet icke är tillfredsställande trodde jag verkligen, att statsministern skulle medgiva. Herr statsministern hänvisade till de normala former för riksdagens informering, som vi ha i vår utrikesnämnd och vårt utrikesutskott. Sedan den dag för två och en halv månader sedan, då bolsjevikiska bombplan för första gången spreda bolsjevikisk ödeläggelse över Finlands fredliga huvudstad, har utrikesnämnden, så vitt jag vet, sammanträtt två gånger och utrikesutskottet haft två arbetsammanskomster. Jag vill tillägga, att ärendet vid både utrikesnämndens och utrikesutskottets sista sammanträde, som i tiden föllo strax efter varandra, var precis detsamma. Är detta en information, som motsvarar dagens situation? En mera oskyldig form för utrikespolitisk information och utrikespolitisk diskussion än vad dessa sammanträden äro torde man knappast kunna tänka sig. Varför komma då ej dessa sammanträden oftare till stånd?

Att riksdagens kamrar under samma tid icke någon gång sammanträtt — varken hemligt eller offentligt — för att mottaga informationer är ju allom bekant. Jag förstår ju, att man med hänsyn till de kommunister, som vi ännu ha i kamrarna, icke alltid vill begagna denna utväg. Men varför sammankallar man icke de fyra stora partierna — eller deras förtroenderåd — eller de ständiga utskottens medlemmar till enskilda och förtroliga konferenser? Dessa vägar stå visserligen vid sidan om de i grundlagen anvisade formerna, men äro ej i strid med grundlagens bestämmelser.

Svensk politik håller på att bli en oekult kunskap hos några herrar, som gå omkring och blinka åt varandra. Hur mycket dessa herrar verkligen veta, undandrager sig vårt bedömande. Den svenska opinionen är djupt villrådig i dagens brännande frågor. Opinionsbildning äger rum på skilda håll och av skilda slag, men de, som böra vara informerade, deltaga icke i det arbetet. Mycken ovederhäftighet gör sig däremot bred i detta arbete. Demokratins väsentliga problem, att skapa en på information grundad upplyst opinion, lämnas denna gång olöst — denna gång när vi kanske stå inför större avgöranden än på mycket länge.

Det är gott och väl, att regeringen har ett brett parlamentariskt underlag och därigenom kan sägas åtnjuta riksdagens förtroende. Men en nationell samlingsregering är lika litet som en deklarerad neutralitet en trollformel, som löser problemen. Och det vore djupt beklagligt, om samlingsregeringen fick tjäna som instrument för riksdagens politiska mörkläggning och bliva ett hinder för uppkomsten av en upplyst nationell opinion. Stora ting kan man icke göra *mot* folket; endast *med* folket är sådant möjligt.

Till herr statsministerns mångsidiga politiska förflutna hör helt visst också en del tal om den hemliga diplomatiens förkastlighet och om diplomati och demokrati. Sedan den tiden har herr statsministern fått göra många erfarenheter och övergiva många ståndpunkter. Allt sådant är mänskligt och riktigt. Men har herr statsministern verkligen gjort erfarenheter, som skrämman honom för riksdagens medverkan i utrikespolitiken? Och hur vore det då, om hans excellens under kommande månader, som kunna bliva avgörande för vårt lands framtid, icke bara begärde förtroende utan också visade förtroende och gav förtroenden? Därmed skulle man kanske kunna undvika en farlig djupgående splittring i den svenska opinionen; därmed skulle den nationella sam-

Ang. riksdagsledamöternas informering om det utrikespolitiska läget.
(Forts.)

lingsregeringen kanske också kunna få den styrka, som en nationell opinion och en nationell politik kan skänka.

Hans excellens herr statsministern **Hansson**: Herr talman! Jag observerade, att svaret på mitt svar var skrivet, innan frågaren kände till mitt svar, och det kanske kan bero därpå att det framfördes på detta sätt, ty jag har ju just i mitt svar sagt, att vi vilja finna former för ett livligare umgänge med riksdagen. Jag förstår inte, att frågaren, om han hade lyssnat på mitt svar, med nödvändighet skulle ha behövt läsa upp det, som han på förhand hade skrivit.

Herr **Andrén**: Herr talman! Med anledning av den sista anmärkningen vill jag först framföra ett beklagande av att hans excellens herr statsministern vad frågorna beträffar icke har följt den praxis, som tidigare i varje fall har tillämpats, när det gäller interpellationer, det vill säga att svaret på frågorna har överlämnats till interpellanten, innan det avgivits i kammaren.

Vad sedan det i dag lämnade svaret beträffar, vill jag ännu en gång framhålla, att jag icke kan betrakta detsamma såsom tillfredsställande helt enkelt därför att herr statsministerns svar väsentligen var ett försvar för den ordning, som hittills har varit gällande. Hans excellens herr statsministern lovade ingenting för framtiden. Herr statsministern lovade endast att i samråd med utrikesnämnden överväga, vad som kan göras. När statsministern samtidigt lät förstå, att de former, som hittills kommit till användning, vore de normala och de riktiga, hade jag all anledning att i mitt svar på statsministerns svar på min fråga uttrycka mig på det sätt, som här har skett. Jag tror icke, att hans excellens har anledning att göra den anmärkningen mot mitt svar, att det icke motsvarar dagens situation, icke gav en riktig framställning av vad som förekommit under de gångna månaderna eller icke uttryckte befogade farhågor för den närmaste framtiden.

Hans excellens herr statsministern **Hansson**: Jag skall endast yttra mig om den formella fråga, som herr Andrén nu berört.

Det är omöjligt, om icke svaren på de enkla frågorna skola fördröjas, att lämna dessa svar till frågarna på förhand. Ordningen är ju nämligen den, att alla sådana frågor, som inkomma till kanslierna senast på måndagen, skola besvaras på onsdagen i samma vecka. Frågorna komma alltså ofta regeringens ledamöter till handa först på måndagsaftonen eller tisdagsförmiddagen. Svaren skola skrivas ned. Det finns ingen praktisk möjlighet att då också hålla sig i kontakt med frågarna. Jag hoppas, att riksdagen icke önskar den förändringen, att vi för att kunna delge svaren på förhand skola dröja med att avge dem inför kamrarna.

Herr **Lindhagen**: Herr talman! Av det anförande, som hållits av den värde interpellanten, kunna vi förstå, att det svar, som nu avgivits av statsministern, inte innehöll det, som han väntat på. Det innehöll ännu mindre det, som jag hade väntat på.

Jag tror, att det är bäst, att vi nu övergå till de ordinarie interpellationerna, ty då får man svaren på förhand och har tid att betänka sig på båda sidor. Regeringen särskilt blir därigenom i tillfälle att ge ett mera exakt besked med anledning av de frågor, som ställas till densamma.

Att hela vår kunskap skall konsumeras i det nonsens, som kallas utrikesnämnden och är ett påhäng på det genom mina bemödanden tillkomna utrikesutskottet och som huvudsakligen användes för utrikespolitiska meddelanden,

Ang. riksdagsledamöternas informering om det utrikespolitiska läget.
(Forts.)

såsom vi nu ha hört, kan ju inte vara en riktig ordning i en s. k. demokratisk stat. För övrigt, nämnden är fortfarande icke tillsatt för att lämna riksdagen erforderliga utrikespolitiska uppgifter, utan tvärtom, såsom Marks von Würtemberg och hans kommitté medgav, för att *beröva riksdagen en sådan kunskap*, som i nåder i strid mot grundlagen lämnas under Konungens ordförandeskap i stället till några herrar utan befogenheter, omhöljda i total diplomatisk sekretess, som ju enligt demokratiens ideologier skulle avskaffats.

I denna kunskaps totala fattigdom framlade ministären Edén år 1921 en § 56 i riksdagsordningen, som skulle tillgodose det stora behovet. Men även här fick utrikesdepartementets sekretess med sin böljegång väsentligen förvanska även detta nya uppslag.

Jag måste därför i detta sammanhang alldeles särskilt efterlysa den riksdagsskrivelse, som avläts förra året med anledning av motioner av herr Undén och mig, om att § 56 riksdagsordningen skulle få ett mera produktivt innehåll, så att detta kunde även bevara för framtiden de yttranden, som hållits vid sammanträffanden, som äga rum mellan regeringen och riksdagen för samråd i utrikespolitiska frågor och för att öka betydelsen av dessa samråd.

I statsministerns svar nämndes inte ett ord om denna skrivelse som just rörde den fråga som nu riktats av professor Andrén, som själv ej synes haft insikt i ärendets berörda historik, men jag har ifrån departementet fått en försäkran om att man trodde, att man skulle framlägga förslag till en sådan formulering inför denna riksdag. Nu tillåter jag mig att fråga den närvarande justitieministern, om det är meningen att effektuera riksdagens skrivelse från i fjol om ett mera fördjupat innehåll i § 56 riksdagsordningen.

Jag har erfarenhet också av att om man interpellerar och får kammarens tillstånd därtill, så svara regeringens medlemmar numera sällan på sådana frågor, så snart de röra utrikespolitiska spörsmål av någon betydelse. Hur skola vi då gå till väga vid våra försök att få, även i slika ärenden, vara inte ett skenparlament utan ett parlament, som står som en makt i staten vid sidan av regeringen?

Jag ber, herr talman, att få sluta med att till justitieministern framställa den frågan, om vi ha att förvänta förslag till den lagstiftning, som riksdagen förra året begärde just för sådant ändamål, som frågeställaren här har åsyftat, en lagstiftning, som är det viktigaste medlet för att kunna tillgodose de önskemål, som han har framfört i sin s. k. enkla fråga.

Herr statsrådet **Westman**: Herr talman! Till svar på den fråga, som den siste ärade talaren framställde till mig, ber jag att få meddela, att den riksdagsskrivelse, vari hemställdes om utredning rörande grundlagsändring i syfte att åstadkomma andra former för samarbetet mellan regering och riksdag i utrikespolitiska frågor, har från justitiedepartementet, dit den kom in, överlämnats till utrikesdepartementet, då det ansågs lämpligt, att eftersom frågan var av utrikespolitisk natur utrikesdepartementet ombesörjde utredningen. Utrikesdepartementet har tillkallat en sakkunnig, som lovat att i mitten av denna månad avge sitt betänkande, och därefter kommer den formella avslutande behandlingen att äga rum inom justitiedepartementet. Jag kan utan minsta tvekan ställa i utsikt, att en proposition i ärendet kommer att framläggas vid denna riksdag.

Herr **Lindhagen**: Jag tackar för den sista upplysningen. Den var just det rätta svaret på den fråga, som framställdes här av Andrén.

Jag blev bara rädd, då det sades, att en »expert» utsetts. Inte finns det

Ang. riksdagsledamöternas informering om det utrikespolitiska läget.
(Forts.)

sakkunskap i sådana frågor! Här är det fråga om hjärtelag, klokhet och förstånd på samma gång. Men jag hoppas, att den person, som tillkallats, inte är någon förhållare eller en, som skall fortfarande sätta krokben för riksdagens medverkan i de utrikespolitiska frågorna, utan att han är ett underbarn, som har både hjärtelag och förstånd på samma gång. Annars sade Lao-tse mer än 500 år före Kristi födelse, att den, som äger den sanna insikten, hör ej till de högt lärde, och de högt lärde sakna den sanna insikten.

Justitieministern sade, att sedan förslag sålunda inkommit från utrikesdepartementet, tillkommer det honom bara den »formella behandlingen». Detta kan icke vara riktigt. Även landets justitieminister åligger väl att även han ägna sitt hjärtelag och sitt förstånd åt denna gamla fundamentala angelägenhet.

Herr statsrådet *Bergquist* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 34, med förslag till grunder för dyrtidstillägg åt präster för budgetåret 1940/41;

nr 35, angående anslag ur kyrkofonden för budgetåret 1940/41 för biträde vid handläggning av boställsärenden och vad därmed äger samband;

nr 36, angående anslag till brandalarmanläggning i nationalmuseet;

nr 37, angående överlåtelse på Strängnäs stad av Kungl. Maj:t och kronan tillkommande rätt till visst markområde i Strängnäs m. m.;

nr 48, angående anvisande å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 av vissa ytterligare anslagsmedel; samt

nr 49, angående vissa åtgärder för förstärkning av flygvapnet.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 45, angående lindring i villkoren för kraftleverans från Hjältorps ström i Fritsla socken av Älvsborgs län.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 46, angående ersättning från kyrkofonden för övertalig personal vid domänverket.

Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet herr *Stens* motion, nr 143, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av §§ 5, 6, 25 och 43 regeringsformen samt § 38 riksdagsordningen.

Föredrogs ånyo och företogs punktvis till avgörande statsutskottets utlåtande nr 29, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40, i vad propositionen avser fjärde huvudtiteln.

Punkterna 1—5.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 6.

Lades till handlingarna.

Punkterna 7—9.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 10.

Lades till handlingarna.

Föredrogs ånyo och företogs punktvis till avgörande statsutskottets utlåtande nr 30, i anledning av vissa i Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 gjorda framställningar om anslag under försvarsdepartementet till kapitalinvesteringar i fonden för förlag till statsverket.

Punkterna 1—3.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 4.

Lades till handlingarna.

Punkten 5.

Utskottets hemställan bifölls.

Föredrogs ånyo statsutskottets utlåtanden:

nr 31, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under tionde huvudtiteln gjorda framställning om anslag till säkerhetsanstalter för sjöfarten;

nr 32, i anledning av i statsverkspropositionen gjord framställning om anslag till kapitalinvestering i statens allmänna fastighetsfond till säkerhetsanstalter för sjöfarten; och

nr 33, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40, i vad propositionen avser åttonde huvudtiteln.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Föredrogs ånyo och företogs punktvis till avgörande statsutskottets utlåtande nr 34, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40, i vad propositionen avser huvudtiteln för folkhushållningsdepartementet.

Punkterna 1—6.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 7.

Lades till handlingarna.

Punkterna 8 och 9.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Föredrogos ånyo statsutskottets utlåtanden:

nr 35, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40, i vad propositionen avser kapitalinvesteringar i statens allmänna fastighetsfond för anordnande av skyddsrum i vissa universitetsfastigheter; samt

nr 36, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 av vissa anslagsmedel till försvarsändamål.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Vid förnyad föredragning av bevillningsutskottets betänkande nr 3, i anledning av väckta motioner om höjning av tilläggstullarna å choklad och konfityrer, innehållande choklad, bifölls vad utskottet i detta betänkande hemställt.

Föredrogos ånyo första lagutskottets utlåtanden:

nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om utsträckning av tiden för upptagande av växelprotest m. m. vid krig eller krigsfara;

nr 5, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 48 och 149 §§ lagen den 25 maj 1917 (nr 257) om försäkringsrörelse; samt

nr 6, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar av luftskyddslagen den 11 juni 1937 (nr 504).

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Föredrogos ånyo andra lagutskottets utlåtanden:

nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 10, 11 och 15 §§ lagen den 18 juni 1926 (nr 336) om sammanläggning av fastigheter å landet, m. m.;

nr 2, i anledning av väckta motioner om upphävande av lagen om tjänsteplikt med mera; samt

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om befrielse i visst fall från påföljd jämlikt § 41 mom. 1 värnpliktslagen den 30 juni 1936 (nr 443).

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Föredrogos ånyo jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående i vissa fall av mark från kronoegendomar efter upplåtande av nyttjanderätt eller servitutsrätt till sådan mark;

nr 5, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående medgivande för Kungl. Maj:t att i vissa fall försälja kronoegendom m. m.; samt

nr 6, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bemyndigande för Kungl. Maj:t att biträda ackordsuppgörelser i fråga om kronans fordringar för försålda kronoegendomar.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Föredrogos ånyo första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtanden:

nr 1, i anledning av väckt motion om utredning beträffande en förbättrad körskoleundervisning m. m.;

nr 2, i anledning av väckt motion om utredning rörande förutsättningarna för ett auktoriseringsförfarande för vissa reparationsarbeten å motorfordon; samt

nr 3, i anledning av väckt motion angående en stilistisk överarbetning av vägtrafikstadgan.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner nr 34—37, 48 och 49 blevo desamma på begäran bordlagda.

Anmälde första lagutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 39, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om utsträckning av tiden för upptagande av växelprotest m. m. vid krig eller krigsfara;

nr 40, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 48 och 149 §§ lagen den 25 maj 1917 (nr 257) om försäkringsrörelse; samt

nr 41, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar av luftskyddslagen den 11 juni 1937 (nr 504).

Skrivelseförslagen godkändes under förutsättning, beträffande förslaget nr 39, att utskottets hemställan i utlåtande nr 4, vidkommande förslaget nr 40, att utskottets hemställan i utlåtande nr 5 samt, i fråga om förslaget nr 41, att utskottets hemställan i utlåtande nr 6 bifölles även av andra kammaren.

Herr *Herlitz* avlämnade en av honom m. fl. undertecknad motion, nr 144, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av §§ 5, 6, 25 och 43 regeringsformen samt § 38 riksdagsordningen.

Motionen blev på begäran bordlagd.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *Berg, Robert*, under 12 dagar räknat från och med den 19 i denna månad.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 11.57 f. m.

In fidem
G. H. Berggren.